
SEMINARSKI RAD

***Tema: FIZIČKA KAZNA U PORODIČNOM
VASPITANJU***

Smatra se da vaspitanje i obrazovanje počinju rođenjem i traju tokom celog života, završavajući se dubokom starošću i smrću. U tom smislu, kažemo da je ovaj proces permanentan. Materijalni ili društveni uslovi, ubrzan razvitak nauke i tehnologije, primena naučnih saznanja i dostignuća u procesu proizvodnje i života uopšte, utiču na to da nijedan oblik obrazovanja ne predstavlja završnu fazu procesa obrazovanja i vaspitanja.

Nauka o vaspitanju teži da svojim rezultatima pomogne, unapredi ljudsku praksu, da doprinese svoj udeo u izgrađivanju celokupne ljudske ličnosti. Da bi se jedna disciplina konstituisala, potrebno je da postoji, pre svega, oblast koju ta disciplina proučava. U ovom slučaju govorimo o porodičnoj pedagogiji, čiji je predmet proučavanje vaspitanja i obrazovanje mladih za život u porodici.

Vaspitanje i obrazovanje mladih za život u porodici ne odlikuje se samo specifičnošću sadržaja, već i specifičnošću celokupnog vaspitnog delovanja čiji je zadatak osposobljavanje mladih da sa uspehom obavljaju svoju ulogu u porodici.

Na sam karakter vaspitnog procesa ne utiče samo priroda, struktura i karakteristike porodice, već i priroda, struktura i karakteristike društva u kojem porodica egzistira.

Porodična pedagogija se nalazi u fazi konstituisanja i može se reći da se tek u skorije vreme pojavila potreba za njenim naučnim afirmisanjem.

Predmet njenog istraživanja i unapređivanja je vaspitanje u porodici od rođenja deteta i tokom celog razdoblja dok porodica vrši uticaj na mladog čoveka. Ona je grana pedagoške nauke koja pedagoški osmišljava i osvetljava vaspitni proces u specifičnim uslovima porodičnog života. Njena

glavna svrha je izučavanje zakonitosti i unapređivanje porodičnog vaspitanja. Konkretni zadaci porodične pedagogije ogledaju se u sledećem:

1. da proučava porodično vaspitanje i njegove specifičnosti, uočava i formuliše zakonitosti i tako obogaćuje pedagoška saznanja na tom vaspitnom području,
2. da na temelju postignutih pedagoških saznanja razrađuje teorijske osnove za unapređivanje porodičnog vaspitanja,
3. da naučno kritički vrednuje postignuća porodičnog vaspitanja i porodične pedagogije,
4. da istraži i objasni uzroke i posledice različitog shvatanja porodice i njene uloge, vaspitne funkcije kroz istoriju razvoja ljudskog društva,
5. da istraži, objasni i prezentuje kako i pod kojim uslovima porodica utiče na razvoj jedinke i ličnosti deteta
6. da istraži, objasni i identifikuje probleme u porodici,
7. da pomogne u teorijskom a zatim i praktičnom smislu izgradnji metodike vaspitnog rada u porodici,
8. da pomaže usavršavanje komunikacije između vaspitača i roditelja i usavršavanje roditelja za što uspešnije roditeljstvo, i
9. da teorijski zasnuje i praktično pomogne uspešnije planiranje porodice.

Iz svega priloženog može se reći da je osnovna funkcija i značaj porodičnog vaspitnja osposobljavanje mladih ljudi za uspešno zasnivanje, funkcionisanje, i negovanje porodice i porodičnih odnosa između njenih najužih članova. A kakva je funkcija savremene porodice i kako ona može da utiče na decu i da reguliše njihovo ponašanje razmotrićemo u nastavku ovog rada.

2. Funkcija savremene porodice

Porodica kao polufunkcionalna grupa ostvaruje više uloga, obavlja više aktivnosti u cilju zadovoljavanja kako svojih, tako i društvenih potreba. Porodica kao društveno istorijski uslovljena pojava menjala je i usavršavala svoje funkcije shodno istorijskim uslovima. Od brojnih klasifikacija funkcija porodice, navešćemo onu koja se najčešće koristi, a to je sledeća:

1. emotivna funkcija,
2. reproduktivna funkcija,
3. ekonomska funkcija,
4. funkcija pružanja zaštite,
5. vaspitna i obrazovna funkcija,
6. funkcija zabave i razonode.

Emotivna funkcija porodice dobija sve veći značaj u savremenom društvu jer ukazuje na izmenjeni odnos svih članova porodice, a posebno oca prema deci. Dete više nije samo sredstvo za produženje vrste i za očuvanje porodične vrste, već ono postaje centar porodice kome se posvećuje sva pažnja. Njegov značaj raste utoliko, ukoliko je manje dece u porodici. Ali preterana ljubav i pažnja porodice mogu da imaju i negativne posledice jer se dešava da deca kojoj se posvećuje preterana pažnja vremenom postaju problematična deca.

Mnogi autori ističu da prva i najvažnija ljubav koju dete prima i daje i koju nigde van porodice ne može da oseti, jeste ljubav majke, oca i drugih članova porodice i obrnuto. Smatra se da je detetu potrebna porodica, nego što je porodici potrebno dete. Istraživanja su ukazala da dete koje je odraslo u nekoj socijalnoj ustanovi zaostaje u opštem razvitku za decom koja su vaspitavana u normalnim porodicama i porodičnim uslovima. Detetu nije potrebna bilo kakva porodica, već mu je potrebna samo ona porodica koja će mu pružiti uslove za normalan razvitak.

Ova funkcija porodice uključuje dve potrebe supružnika-reproduktivne i seksualne .Ovo je stalna funkcija porodice od njenog nastanka do danas i ostaće to sve dotle dok postoji porodica.

Pitanje nataliteta zavisi od brojnih faktora kao što su materijalni i socio-ekonomski status porodice, društveno ekonomska stabilnost zemlje, stambeno pitanje, zaposlenost žene itd. U razvijenijim sredinama roditelji se najčešće orijentišu na jedno dete, što često ima dvostruko negativne posledice. Društvo stari samim tim što se nedovoljno podmlađuje jer sa jednim detetom nije obezbeđena ni prosta reprodukcija stanovništva, smanjuje se broj radno sposobnih ljudi, ostaje se bez dovoljno stvaralačke energije koju donose mladi ljudi. Takođe, jedno dete najčešće izaziva probleme jer ga roditelji preterano paze i ispunjavaju mu sve prohteve. Ono je razmaženo, sebično, samoživo, nesocijalizovano. U porodici sa više dece socijalizacija se odvija pravilno i dete uviđa da ono nije samo na svetu i da treba sa drugima da deli da saraduje.

Menjanjem i razvijanjem porodice menja se i njena ekonomska funkcija. Savremena porodica nema sredstava za proizvodnju, već zavisi isključivo od plate i zarade van porodice. Ona je isključivo potrošačka, konzumna jedinica. Prihodi porodice igraju značajnu ulogu u njenoj stabilnosti. Težnja porodice je usmerena ka porastu životnog standarda i porodičnog budžeta.

Savremena porodica sve više primenjuje novu tehniku i mehanizaciju u obavljanju poslova u domaćinstvu što znatno skraćuje radno vreme potrebno za obavljanje kućnih poslova.. Iščezavanje kućnih poslova dovodi do emancipacije žena i dece, posebno ženske. Ideal porodice postaje znanje i stručno obrazovanje.

Sve više se podela rada vrši izvan porodice-žena, pa i deca sve više zaposlenje nalaze van porodice čime se povećava mogućnost zarade, a sammi tim članovi porodice stiču veću ekonomsku nezavisnost. Menja se is struktura potrošnje, jer sa porastom prihoda rastu i drugi porodični izdaci. U celini posmatrano, stabilnost savremene porodice u mnogome zavisi od

ekonomske i političke stabilnosti savremenog društva. U tom smislu se porodica na određeni način socijalizuje, i radi toga država mora da joj obezbedi izvesne garancije za njenu stabilnost.

Ova funkcija porodice u savremenom društvu polako iščezava, ali ne potpuno, jer je teško očekivati da svi oblici porodične zaštite nestanu. Njih čine:

1. biološka, prirodna zaštita,
2. moralna zaštita,
3. ekonomska zaštita,
4. pravna zaštita.

Porodica još uvek ima ulogu da, pre države, pruži zaštitu svojim članovima. Međutim, sve više prava država dobija upravo u ovoj oblasti.

Vaspitna funkcija u savremenoj porodici podeljena je između porodice i države. Još uvek je ogroman značaj porodice u vaspitavanju dece ali uticaj države u današnje vreme sve više dobija na važnosti. Deca od roditelja ne primaju samo nežnost i ljubav, već ih roditelji uče i pogledu na svet, načinu života i odnosu prema društvu. Roditelji teže da se deca ponašaju prema normama koje su oni usvojili kao ispravne. Ako deca tako postupaju, kaže se da u porodici vladaju harmonični odnosi i da je ona uravnotežena. U suprotnom, smatra se da porodični sistem nije dobro integrisan i tada dolazi do ponašanja pojedinih članova porodice koji su suprotni od očekivanih. Ovo ponašanje može da se pretvori u devijantno, pa čak i delikventno, što ukazuje na to da porodica nije ispunila svoju ulogu vaspitača prema deci.

Vaspitanje koje deca dobijaju u savremenom društvu podeljeno je između porodice i društva. I na ovoj relaciji su moguće divergentne uloge. Porodično vaspitanje može da bude konzervativnije od društvenog i obrnuto. To može da dovede do devijacije i delikventnog ponašanja ako se dete ne snađe u ovom dvostrukom položaju. Taj dualizam ostavlja duboke tragove na njegovoj ličnosti. Obaveza je porodice da na dete prenese kulturne vrednosti, tradiciju, običaje. Ako se u porodici cene istina i poštenje, ako postoji sklad između reči

i ponašanja, onda je ostavljena podloga za formiranje pravih, čestitih i korisnih članova društva.

Savremena porodica nema po pravilu nikakvog uticaja na pružanje obrazovanja svojim članovima. Obrazovanje se stiče u školama. Osnovno obrazovanje je besplatno, dok se više i visoko plaćaju. Posebno je karakteristična težnja savremene porodice da njeni članovi steknu što šire obrazovanje, odnosno veće stručne kvalifikacije.

Čovek kao svesno biće teži da nađe meru između radnog vremena i vremena kojim bi slobodno raspolagao. Sociolozi tvrde da je čovek onoliko slobodan koliko ima slobodnog vremena. Porodica treba slobodno vreme da iskoristi tako da ono doprinosi poboljšanju porodične atmosfere, a naročito uspešnm razvoju dece. Dakle, to vreme treba da bude ispunjeno fizičkim i psihilčkim aktivnostima.

Porodične obaveze treba raspodeliti tako da svi članovi porodice zaista imaju slobvodno vreme. Nepravda je ako sve obaveze u porodici padnu na jednog člana. Kada se organizuje slobodno vreme, treba se voditi računa o usklađivanju interesovanja među članovima porodice. Funkcionalna je ona porodica u kojoj je veliki deo aktivnosti u slobodnom vremenu zajednički. Treba imati razumevanja za onog člana porodice koji voli izlete, kao i za onog koji voli koncerte.

3. Ponašanje roditelja, razvoj osobina ličnosti deteta i načini uticanja na njihovo ponašanje-fizička kazna kao oblik regulisanja dečijeg ponašanja

Definisanje i operacionalno određivanje roditeljskog ponašanja prema deci zavisilo je od teorijske usmerenosti istraživača, predmeta istraživanja, kao i same filozofije vaspitanja koja se najčešće polarizovala na dva suprotna shvatanja: restriktivno i permisivno vaspitanje (strogost-dobrota, popustljivost). Istraživači su se usmeravali na bipolarne dimenzije: strogost-dobrota,

popustljivost, što je s obzirom na kompleksnost ponašanja roditelja prema deci, jednostrano i u osnovi neprihvatljivo. Iz toga je nastalo i pedagoško pitanje: čemu dati prednost u ponašanju roditelja prema deci, strogosti ili popustljivosti, odnosno dobroti? Suhomlinski odgovara: "Ja sam uvek za to da se samo humanošću, nežnošću, dobrotom može vaspitavati istinski čovek." J. Azarov ukazuje na to da u raspravi o ovom problemu, pre svega, treba jasno diferencirati "autoritet od autoritarnosti, slobodu od raspuštenosti, istinsku ljubav od slepe privrženosti, neophodnost beskompromisnog potčinjavanja moralnim normama od pedagoške samovolje i nasilja." Slična shvatanja zastupa i B. Spok, koji, upozoravajući majke na krajnosti u vaspitanju dece, piše: "Budite nežne, poštujuć želje i volju svoga deteta, ali oprezno, ne dozvolite detetu da vas pretvori u robinju; pamtite, glavnu ulogu treba da igraju roditelji, roditeljski autoritet, razume se, ne autoritarnost. Radi se o tome ne da se dete kažnjava, već o veštini da se dete nauči da raspoznaje šta je dobro i pravedno. Potrebno je postići da kazna kao metod vaspitanja i ne bude poželjna." Ukazujući pri tome na grešku roditelja koji neguju raspuštenost, podstiču netrpeljivost, pomažu rađanju bezobzirnosti i neodgovornosti kod dece, pomenuti autor ukazuje da postoje razni načini vaspitanja. Usmerena strogost u zahtevima za lepim manirima, za poslušnošću bez pogovora, za urednošću i drugim, neće naneti štete ukoliko su postupci roditelja zasnovani na dobroti i ako su stvoreni uslovi da deca rastu srećno. Postoji i druga vrsta strogosti-autoritarna strogost kada su roditelji grubo prema detetu, nezadovoljni i kad ne uvažavaju individualne osobenosti deteta.

Smatra se da su intelektualno uspešnija deca iz porodica u kojima prevladava demokratski stil roditeljskog ponašanja.

Deca čiji se roditelji popustljivo ponašaju su nezavisnija, kreativnija i kooperativnija od dece iz strogih porodica koja su znatno više anksiozna.

METODA SPREČAVANJA se koristi onda kada roditelji žele da onemoguće negativno ponašanje deteta, kao i razvoj neželjenih osobina i sklonosti. Smatra se da je lakše vaspitavati nego prevaspitavati decu. Napor roditelja

mora da bude usredsređen na objašnjavanje i što konkretnije dokazivanje zašto je nešto pogrešno i štetno za dete i kakve sve negativne posledice i i nevolje mogu prosteći iz nekog ponašanja. Važno je da roditelj uvek izrazi veru u pozitivan ishod .

Kao sredstva sprečavanja ili regulisanja dečijeg ponašanja mogu da se koriste: nadzor, primedbe, upozorenja, kritike , zabrana i kazna. Mi ćemo o svakom od pomenutih oblika dati ukratko objašnjenje, a malo ćemo se duže zadržati na fizičkoj kazni što je tema ovog rada.

Nadzor je najblaži oblik sprečavanja i ima preventivni karakter. Njime se deca obezbeđuju, sklanjaju od negativnih uticaja na taj način što se pojačano kontrolišu i prate posebno u onim aktivnostima koje mogu da dovedu do neželjenih postupaka. Nadzor je zapravo povećana briga i pažnja roditelja kada dete ispolji prve simptome negativnog odnosa prema učenju ili delikvenciji. Uvek treba voditi računa o tome sa kime se dete druži, sa kime provodi vreme itd.

Primedbe ili upozorenja imaju za cilja da detetu ukažu na nešto što u njegovom ponašanju nije dobro i navedu ga na pravilno ponašanje . One moraju da budu dobronamerne, dobro odmerene, precizne i koncizne. Neki roditelji preteruju, sve im smeta kod deteta, sve do sitnica. Deca primedbe koje se javljaju svakog časa doživljavaju kao atak na sopstvenu slobodu, odnosno pridikovanje, i takvo ponašanje roditelja uvek izaziva negativnu reakciju. Roditelj treba da upućuje primedbu tako da podseti dete na nešto , ali i da ga njom uvažava.

Kritika je snažno sredstvo sprečavanja ako je potkrepljena činjenicama i argumentima, ako je jasna i nedvosmislena tako da se ne ostavi prostor ni za kakvu raspravu i odbranu u subjektivnom smislu. Dete kritiku kao takvu treba da prihvati i doživi i da mu činjenice jasno ukazuju na put odnosno na rešenje. Dete treba po pravilu kritikovati i grditi isključivo u četiri oka, bez superiornog stava nad njim, podizanja tona i ljutnje. Nekad treba omogućiti i deci da kritikuju roditelje.

Zabrana je sredstvo kojim se detetu na kraće ili duže vreme odzima pravo na stečenu poziciju da u nečemu ravnopravno učestvuje ili ima određenu ulogu. Treba da su što ređe , a kada se već izreknu treba ih obrazložiti svestrano i argumentovano kako bi ih dete prihvatilo bez negativnog reagovanja. Veoma je važno razmisliti koju zabranu treba upotrebiti i kako će ona delovati na dete imajući u vidu same osobine deteta. Ako su roditelji dosledni i objektivni u zahtevima, dete po pravilu prihvata zabranu kao zasluženu ona kao takva pozitivno deluje. Vrhunac uspeha je kada dete i ne uključuje televizor ako nije izvršilo neku obavezu. To je samovaspitanje.

Kazna je poslednje i najsnažnije sredstvo sprečavanja. Kaiš i ćuška, nedopustiv je svaki oblik nasilja, jer ono služi samo da detetu pojača strah su agresivne metode kojima nećemo ničemu naučiti dete i svakako nećemo rešiti problem. Dete koje dobija batine samo nauči da što bolje sakriva ponašanje koje ga je dovelo do njih.

Ovakvo kažnjavanje, ne donosi ništa dobro, a veoma mu je lako naći zamenu. Razgovor i objašnjavanje roditeljima moraju da budu neiscrpane metode.

Batinu, smatraju psiholozi, može zameniti naglo trzanje deteta od izvora opasnosti, podizanje glasa, kažnjavanje ucenjivanjem... Ipak, i ovde stručnjaci upozoravaju da preterana upotreba ružnih reči, pretnji i galama ostavlja identične posledice kao i fizičko kažnjavanje.

Roditelji često žive u zabludi da odsustvo batine znači anarhiju . Naravno da moraju da postoje pravila i da se njihovo kršenje sankcioniše, ali to ne treba činiti udarcima. Deca moraju da imaju ograničenja i da odrastaju sa njima, ali se mora naći zamena za batine.

U situacijama kada nestašluk prevagne i kada lepa reč nije dovoljna, sankcija je neizbežna, ali ona, po rečima psihologa, mora da bude logična posledica.

Ima primera kada možemo da upotrebimo takozvanu protektivnu silu, kao što

je jače cimanje ili odgurivanje... U situacijama kada jednogodišnje dete posegne za utikačem, naravno da ćemo ga od njega odvući, ali uvek moramo da kontrolišemo okruženje. Dete moramo da zaštitimo od svih izvora opasnosti. Tako ćemo ga od guranja prstića u štekere zaštititi blokadom utičnica, a uklonićemo i druge izvore opasnosti, oštre ivice i slično, sklonićemo kristalne servise, čaše i staklo, da dete ne može da ih dohvati... Ako nam sin, ili kćerka, uprkos zabrani, izađe na terasu, ne treba da ga tučemo, već da mu zaključamo vrata. Za ovakav prestup to je logična implikacija, a svakako bi bilo pogrešno da detetu, na primer, oduzmemo igračke, ili mu ne kupimo sladoled u narednih mesec dana.

Psiholozi skreću pažnju da je pogrešno kazniti adolescenta koji prekrši dogovor i zakasni kući oduzimanjem telefona ili odbijanjem da mu se kupe patike, pa preporučuju da mu sledeći put zabrane izlazak.

Zagovornici teze da batina nije na odmet povlače argumente koje psiholozi i pedagozi karakterišu kao zablude. Tako se među najčešćima mogu čuti oni poput - „i mene su moji tukli pa mi ništa ne fali“, „deca sama traže batine“, „ništa im neće biti od poneke ćuške“, „tučem ga samo kad zasluži“... Nasilje rađa nasilje, a deca najčešće uče po modelu - objašnjavaju psiholozi i ističu da je izvesno da će proći godine dok ne preuzmemo neke drugačije obrasce ponašanja. Vreme će doneti i promenu načina na koji posmatramo porodicu. Stručnjaci napominju da je neophodno što pre iskoreniti i zabludu da je vaspitanje dece privatna i intimna stvar i podsećaju da su dečja prava zagarantovana i da društvo ima pravo da reaguje ukoliko se ona krše.

Skoro niko ne tuče svoju decu što voli, već uglavnom jer ne znaju za druge načine . Sasvim nam je jasno da će proći godine dok se nenasilni metodi potpuno ne ustale, ali od nečega se mora početi. Sigurno je da će mnogi roditelji pokazati otpor prema ovakvom sitemu vaspitanja, ali će, na kraju, uvideti da je to mnogo zdravije.

FIZIČKO kažnjavanje naš zakon onemogućava već u okvirima predškolskog, školskog i pravosudnog sistema, pa je tako svaka upotreba sile nad đacima i maloletnim delinkventima najstrože zabranjena. Ipak, zakon ne ograničava fizičko kažnjavanje unutar porodice i u ustanovama socijalne zaštite, pa se predlog o uvođenju zabrane fizičkog kažnjavanja u Porodični zakon Srbije upravo i odnosi na ove dve institucije. Posebno je naglašena zaštita mališana u domovima za decu sa smetnjama u razvoju, budući da oni sami ne znaju za mogućnost da prijave nasilje. srbi i danas smatraju batine vaspitnom merom i tu su mišljenja podeljena o efektnosti , ali su podeljena i o tome da li uopšte nekad treba upotrebiti batine kao krajnju vaspitnu meru, kao zadnju oznaku da je stvar prevršila svaku meru.

I onda se ide na mišljenje naroda i citira se da je vaspitavanje sa čokoladama bolje od ponekad upotrebe batina, ali se nadje i neko ko kaže da ponekad to i nije loše. Deca imaju stalnu potrebu da pomeraju i utvrđuju granice. To je proces ocenjivanja sopstvenih mogućnosti i traženje odgovora kako svet funkcioniše eksperiment.

Ukidanjem batina se deci daje moć za koju nisu spremna. Jer ukidanjem batina nestaje i svaka pretnja strahom, što nije loše, ali nestaje i gradacija opasnosti i gradacija zabrana koje roditelji imaju povodom nekog dela ili neke situacije.

Gradacija:

- to nije dobro, to ne bi trebalo da se radi, bolje je ovo ,
- ne valja ti to (saveti) ,
- ma nemoj to , nije dobro ,
- ne , nemoj to (blaga zabrana) ,
- nemoj to (zabrana) ,
- nemoj , ostavi , dolazi (izričita zabrana) ,
- izričita zabrana uz viku ,
- izričita zabrana uz viku i pretnju dolaska ,
- sad ću da ti dodjem ,
- izgleda će da padnu batine (glasno razmišljanje vaspitača),

- hoćeš batina ,
- da li da ustajem,
- ustaću ti,
- donesi prut,kaiš da stoji ovde,
- ustajanje,pa vraćanje u stolicu ali ne i tuča,
- da vadim kaiš ,
- vadjenje kaiša , ali ne i tuča,
- zamahivanje kaišem , prutem, blizu , ali više kao teranje da se nešto poslušša nego kao tuča,
- tuča.

Poslednjihdesetak kategorija se ne preporučuju.

Medjutim tako se ukida i višeslojnost i gradacija opasnosti koja pretni neposlušnošću deteta , ali i važnost i intezitet zahtevanog poslušanja od strane roditelja.Zašto je ovo loše? Zato što dete uvek dovodi stvari do granice da bi ustanovilo šta je granica.

Uz više nivoa opasnosti i nevaljalosti ono vrlo brzo utvrđuje koliko je važna zabrana za njega i to je dodatna informacija detetu i dodatno vaspitanje i informacija o svetu.

Roditelji nisu uvek raspoloženi isto i strpljivi isto.Sa više gradacija dete vrlo brzo utvrdi da je roditelj i bez dečijeg povoda u stanju pod brojem 4 i da treba da ga ostavi na miru ili može da tera po svome , ali je od 4 do 10 manji razmak nego kad je roditelj raspoložen. Takodje daje prostor roditelju da se uzdrži , jer igra važi i za njega i on je takodje oseća i kontroliše bolje svoje "ocene".

Dete shvata da su im roditelji sputani i da ima moć kojom može da manipuliše i da ne postoji ništa što bi izazvalo povratnu spregu. Tako će deca više ići u preterivanje. Sama deca i danas kazuju da nekad treba pasti pretnja batinama jer se tako njihovo prirodno preterivanje i istraživanje smešta tamo gde mu je i mesto :u preteranost.

Zaštita deteta od prebijanja mora i može da se obavi na neke druge načine, a ne najlakše sročeno totalnim ukidanjem komunikacije između roditelja i dece na planu kazni i ostavljanjem samo verbalne i gnjavatorske komunikacije, kao i ucenjivačke komunikacije što će dalje samo odvajati dete od porodice, jer mora da pomera granica stalno i da nalazi nove puteve.

Cilj batina nije kazna, da dete pati. Kad dete udarimo po guzi, ono od silnih odevnih predmeta, ne oseti udarac, već gurku, i siguran sam da ne zaboli, ali zaboli to što ga je udario neko ko ga voli. Intezitet pretnje je ono što detetu kazuje o štetnosti onoga što može da mu se desi, potrebi veće pažnje.

Dobri odnosi i dobar način disciplinovanja dece je dobro uspostavljena komunikacija između roditelja i deteta i ne stvaranje straha, a ni osećaja kažnjavanja, već saradnje u odrastanju, ali batina kao pretnja postoji, ali nije realna. To je dobro uspostavljena komunikacija između roditelja i deteta i ne stvaranje straha, a ni osećaja kažnjavanja, već saradnje u odrastanju, ali batina kao pretnja postoji, ali nije realna.

Prilikom fizičkog kažnjavanja koje se ispoljava samo kao pretnja, se izaziva najveća pažnja deteta, ali i sklonost ka samokažnjavanju i ka ucenama, jer dete nauči da otkriva važne tačke i slabe tačke protivnika i tu će i samo da gadjati, jer je tako naučeno od roditelja. A roditelji su ubedjeni da je to dobar sistem jer dete budno reaguje na takve kazne. Ali to su kazne torture, mentalne torture, a ne kazne vaspitanja, već više kazne dresiranja.

Kad dete udarite, ono plače, ali zaboravi na bol već 10 minuta kasnije, a zapamti šta je uzrok batina, znači ne postoji patnja 10 minuta posle incidenta.

A kad kažnjavate dete, onda mentalna patnja traje (a i mržnja i onaj osećaj osvete i tvrdoglavosti, jer ovakva deca su više tvrdoglava, ne od rođenja) sve dok traje kazna.

Ukidanje batina upravo baca tenziju na ovakvo vaspitanje , kaznama , uskraćivanjima i mentalnim mučenjima , a ne kroz prikazivanje nivoa opasnosti i reakcije roditelja kroz pretnju batinama kao finalnog sredstva simulacije onoga što bi moglo da se desi ako se ne posluša naredjenje.

Treba da se naglasi šta je dobro u vaspitanju bez pretnji batinama , već uz mentalno mučenje i kažnjavanje uskraćivanjem. Prednosti su razvijenije uočavanje slabosti protivnika i mesta gde može da se uceni (ceo sistem komunikacije oko "šta želim" se gradi na proceni šta može da prodje i kako dogovor da se napravi).

Batine kad se dobiju , već posle pola sata , komunikacija izmedju roditelja i deteta može da bude normalna, i to roditelj treba da inicira, i da ne vraća loptu na grešku....šok od kazne i batina treba da bude što kraći , ako je vaspitanje , a ne dresiranje u pitanju , a razlika je u shvatanju odnosa ili prihvatanju nametnutih odnosa jer neko drugi zna to bolje.

Kod kazne , ne vidim kako može da bude komunikacija vraćena na normalu dok ne postoji ravnopravan odnos i sloboda izbora deteta....

A i dolazi se do pitanja , dete voli da igra košarku , pozitivna stvar, a vi ga kažnjavate zbog nesredjene sobe , da ne može da igra košarku...

Ili voli da čita knjigu , a vi ga kažnjavate oduzimanjem kvalitetne budućnosti zbog vašeg ugroženog autoriteta kao pedagoga...

I naravno , sujeta je na mestu.... kompromisa izmedju njega i vas, i to ostvaruje kroz nametanje više hijerarhije što znači i prednost pri ispunjenju želja, donosi mnogo problema. Tako ovakva deca svaku pomisao na fizički obračun i svaku situaciju prihvataju kao izuzetno veliku pretnju za život, te se javljaju ekstremne reakcije i panika i strah. Tako je povećana sklonost paničnim mislima i strahovima u situacijama gde misle da se dešavaju fizički obračuni i nepravilnom uočavanju i uobražavanju.

Tako postaju opasni za okolinu zbog naglašene panične odbrane, slučaj

potezanja pištolja ili noža na prolaznika koji se noću vraća istim putem i slučajno fizički dodirne osobu, ili neke slične situacije.

Batine kad se dobiju , već posle pola sata , komunikacija između roditelja i deteta može da bude normalna, i to roditelj treba da inicira, i da ne vraća loptu na grešku.Šok od kazne i batina treba da bude što kraći , ako je vaspitanje , a ne dresiranje u pitanju , a razlika je u shvatanju odnosa ili prihvatanju nametnutih odnosa jer neko drugi zna to bolje.

Kod kazne , neshvatljivo je kako može da bude komunikacija vraćena na normalu dok ne postoji ravnopravan odnos i sloboda izbora deteta.

4.Zaključak

Postavlja se pitanje posmatrajući porodično vaspitanje – šta činimo detetu koje voli da igra košarku što je pozitivna stvar, a mi ga kažnjavamo zbog nesredjene sobe , da ne može da igra košarku. Ili voli da čita knjigu , a mi ga kažnjavamo oduzimanjem kvalitetne budućnosti zbog našeg ugroženog autoriteta kao pedagoga.

Većina današnjih roditelja ne planira decu, a i oni što planiraju često se ne pripreme pravilno za njihov dolazak. Dokazano je da dete čuje i oseti majku, još dok je u stomaku. I ne samo majku, nego je takodje dokazano da bebe reaguju na zvuk, jako svetlo, po nekad i na dodir stomaka, dok su u stomaku. Svaka promena osećanja majke, nerviranje, stres utiče na bebu. Takodje neke trudnice svojoj još ne rodjenoj deci puštaju muziku (recimo tako sto stave slušalice od player-a na stomak, pevuše i maze stomak). Jako je bitno imati taj psihički kontakt sa detetom. Pokazati joj da se pored majke, oca, može osećati sigurno (bez obzira na sve) i da će ga roditelji zaštititi. Pogrešan je stav koji neki roditelji praktikuju, biti drugar sa detetom. Otud deca sebi danas dosta dozvoljavaju, često budu raspuštena i vaspitno zapuštena. Detetu ne treba drugar, ono drugare može da stekne i sam, treba mu roditelj, zaštitnik, uzor i pedagog, koji ga neće fizičkim nasiljem učiti kako da postane dobar čovek, već koji će mu biti uzor i zaštita u svakom trenutku, kao i oslonac uvek kada je potrebno.

Korišćena literatura:

1. Grandić, R., Prilozi porodičnoj pedagogiji, Izdanje autora, Novi Sad, 2006.
2. Grandić, R., Porodična pedagogija, Izdanje autora, Novi Sad, 2004.
3. Delovi rada preuzeti sa www.natasa-miljkovic.com i www.SveVesti.com

